

Centralskolan för konstflit.

Läseåret 1913—1914.

Undervisningen i Centralskolan för konstflit har under läseåret 1913—1914 handhåfts af följande lärare: bokföraren M. Ahola i dubbel bokföring på finska, litografen T. Ahrenberg i textning, arkitekten Waldemar Aspelin i teckning, folkskolläraren J. U. Autonen i rättskrifning på finska, öfverläraren, arkitekten Rafael Blomstedt i stillära, form- och kompositionslära samt kompositionsritning, artisen Väinö Blomstedt i modellteckning och dekorationsmålning, fröken Ellen Borenius i porslinsmålning, ingenjören Antti Breitholtz i deskriptiv geometri på finska, arkitekten Gösta Cajanus i byggnadsritning, läraren O. Dannholm i skönskrifning, artisen Eric Ehrström i metalldrifning och konstsmide, arkitekten Werner von Essen i teckning, artisen A. V. Finch i krukmakeri, artisen Gunnar Finne i kompositionsritning, arkitekten Max Frelander i möbelkomposition, skulptören Johann Friedl i träskulptur, stensulptur, modellering och fackritning för snickare, bokföraren Alfred Granith i dubbel bokföring på svenska till den 1 april 1914, artisen Werner von Hausen i modellteckning, magister M. Holmberg i aritmetik och algebra på svenska, herr Karl Jansson i bokbinderi, arkitekten Oiva Kallio i teckning, bokföraren Emil Kockberg i dubbel bokföring på svenska från den 1 april 1914, folkskolläraren Otto Lappalainen i aritmetik på finska, fröken Sigrid Lehrbäck i teckning, ingenjören Oscar Lönnrot i maskinritning, geometri, deskriptiv geometri och fysik på svenska, xylografen A. Th. Nordgren i xylografi, centralskolans föreståndare, professorn Ernst Nordström i perspektivlära och figurteckning,

ingenjören A. Olson i geometri och deskriptiv geometri på finska, arkitekten Arne Rancken i modellering, artisten Alex. Rapp i dekorationsmålning samt i yrkes- och ornamentmålning, ingenjören Hj. Renholm i maskinritning, aritmetik och algebra på finska, litografen I. J. Rignell i skönskrifning och textning, ingenjören W. Ruso i maskinritning, aritmetik, geometri och fysik på finska, fröken Emma Saltzman i bokbinderi, arkitekten M. Schjerfbeck i teckning och högre ornamentteckning, magistern Torsten Stjernschantz i konsthistoria, folkskoleläraren Mikael Strömsten i rättskrifning på svenska, artisten Heikki Tandefelt i teckning och folkskoleläraren V. Weissmann i aritmetik på svenska.

Följande kurser hafva blifvit genomgångna:

i algebra: de algebraiska kvantiteternas betydelse, addition, subtraktion, multiplikation och division med obrutna expressioner, polynoms upplösande i faktorer, bråkförkortning, addition, subtraktion, multiplikation och division med bråk, enkla ekvationer af 1:sta graden med en obekant;

i aritmetik: repetition af decimaltal och vanliga bråk, hvarefter behandlats regula de tri, intresse-, bolags- och bytesräkning, samt upphöjande till dignitet och kvadratrotutdragning;

i dubbel bokföring: 5 månader i en handelsaffär, hvaraf 3 månader minuthandel med ett bokslut och två månader parti-handel med ett bokslut;

i rättskrifning: öfningar i rättskrifning, det viktigaste ur satsläran, interpunktionsöfningar samt affattande af bref och ansökningar;

i deskriptiv geometri: beskrifning och uppritning af viktigare kroklinjer, projektionsplan samt linjers, plana figurers och kroppars projektioner å desamma, härledning af linjers och figurers verkliga storlek ur projektionerna, kroppars vridning samt deras ytutveckling och skärning med hvarandra;

i geometri: det enklaste om linjer, vinklar och plana ytor, satser och uppgifter om linjer, parallelogrammer, trianglar, regelbundna månghörningar och cirklar, skalor, konstruktioner och enkla beräkningar af plana figurer äfvensom beräkning af ytor och kubikinnehåll hos de vanligaste stereometriska figurer;

i fysik: kroppars allmänna egenskaper, mekanik, värmets, ljuset, ljudet och elektriciteten;

i perspektivlära: ytors och kroppars konstruktion med hel och förminskad distans, skugglära med sol- och lampljus samt spegelbilder;

i stillära, 1:sta årskursen: föredrag, framhållande de arkitektoniska och ornamentala formernas uppkomst, utveckling och användning, hvarvid genom teckning å tafla formgifningens olika skeden klargjordes, börjande från de primitiva epokerna och Egyptens konst och slutande med den romanska stilen; *2:dra årskursen:* fortsättning af stilarna från den romanska stilen till och med empiren, föredrag och teckning å tafla;

i form- och kompositionslära, 2:dra och 3:dje årskurserna: föredrag, framhållande den arkitektoniska och ornamentala formgifningens teori särskildt med hänsyn till det inflytande, som vid kompositionen betingas af material, teknik, ändamål, klimat o. s. v., om landskapets och omgifningens inflytande vid utveckling af form- och färgsinnet, om konst och nationalitet, om färgens betydelse i komposition, utdrag ur konstindustrins historia m. m.;

i kompositionsritning, 1:sta, 2:dra och 3:dje årskurserna: med anslutning till föredragen i form- och kompositionslära och med användande af motiv, samlade under teckningsexkursioner till botaniska trädgården, museer m. m. hafva fria kompositioner utförts, delvis endast i ornamentalt syfte men förnämligast för praktiskt ändamål. Sålunda hafva ritningar gjorts till ryor, soffdynor, gungstolsmattor, gobelin- och bilderväfnader, möbler, glasmålningsarbeten, dekorerung af porslinsarbeten, keramik, metallarbeten m. m. Under och utom lektionerna hafva täflingar ägt rum;

i konsthistoria har undervisningen omfattat den nyare konsten från barocken till och med det nittonde århundradet. Vid föreläsningarna ha skioptikonbilder förevisats.

Under höstterminen voro 595 och under vårterminen 501 elever inskrifna. Af dessa voro under höstterminen 173 svenska och 422 finska talande samt under vårterminen 145 svenska och 356 finska talande.

Elevernas kön, ålder, födelseort, yrke och skolbesök framgå af följande tabeller:

Antalet inskrifna elever.

Elevernas kön:			Besökt skolan:		
	H.	T. V. T.		H.	T. V. T.
Manliga	435	376	1 termin	348	74
Kvinliga	160	125	2 terminer	29	214
			3 " "	104	23
Summa	595	501	4 " "	18	88
			5 " "	43	16
			6 " "	8	38
			7 " "	17	5
			8 " "	4	17
			9 " "	4	5
			10 " "	4	4
			Öfver 10 terminer	16	17
			Summa	595	501
Elevernas ålder:			Skola före inskrifningen:		
13—15 år	111	37	Universitet	16	11
16—19 " "	270	214	Lyceum	81	61
20—24 " "	137	159	Fruentimmersskola	29	31
25—29 " "	49	52	Folkskola	401	330
30— " "	28	39	Handtvärksskola	18	16
Summa	595	501	Seminarium	2	2
			Industriskola	1	3
			Yrkesskola	29	31
			Döfstumsskola	3	4
			Ritskola	1	3
			Jordbruksskola	1	1
			Skola i utlandet	12	6
			Enskild undervisning	1	2
			Summa	595	501
Medelålder					
	19,5	20,7			
Födelseort:					
Helsingfors	254	211			
Nyland utom Helsingfors	94	69			
Öfriga Finland	226	204			
Utlandet	21	17			
Summa	595	501			

Elevernas yrke.

	H. T.	V. T.
Arbetsledare	2	4
Bagare	2	2
Bleck- och plåtslagare	11	9
Bokbindare	12	14
Borstbindare	2	2
Budbärare	48	45
Farmaceuter	1	3
Fotografer	3	4
Garfvare	—	1
Gips- och cementarbetare	4	4
Glasarbetare	1	1
Gravörer och guldsmeder	7	2
Järnarbetare	113	103
Kemigrafer	2	1
Kontors- och handelsbiträden	45	25
Kopparslagare	3	5
Korgmakare	3	2
Krukmakare	1	2
Litografer	7	6
Lärare	10	7
Murare	13	4
Målare	50	45
Ritare	8	1
Skrifvare	1	1
Skräddare	—	1
Snickare och timmermän	53	48
Stenhuggare	8	4
Sömmerskor	8	7
Tapetserare	2	2
Tjänstefolk	7	6
Typografer	14	9
Urmakare	4	1
Utarbetare	11	8
Ämbetsmän	4	3
Utan yrke	135	119
Summa	595	501

Undervisning har under året meddelats i enlighet med nedanstående *läseordning*:

9

Ä m n e n	Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lördag	Söndag
Frihandsteckning	7—9 e. m.	7—9 e. m.	7—9 e. m.	7—9 e. m.	7—9 e. m.	7—9 e. m.	—
Högre ornamentteckning ..	9—10 f. m.	9—10 f. m.	9—10 f. m.	9—10 f. m.	9—10 f. m.	9—10 f. m.	—
Figurteckning	10—12 f. m.	10—12 f. m.	10—12 f. m.	10—12 f. m.	10—12 f. m.	10—12 f. m.	—
Modellteckning	—	6—8 e. m.	6—8 e. m.	—	6—8 e. m.	—	—
Aritmetik	7—9 e. m.	—	7—9 e. m.	7—9 e. m.	—	—	—
Bokbinderi	7—9 e. m.	—	—	7—9 e. m.	—	5—7 e. m.	—
Bokföring, dubbel	7—9 e. m.	—	—	7—9 e. m.	—	—	—
Byggnadsritning	—	7—9 e. m.	7—9 e. m.	—	7—9 e. m.	7—9 e. m.	—
Dekorationsmålning	12—2 e. m.	12—2 e. m.	12—2 e. m.	12—2 e. m.	12—2 e. m.	12—2 e. m.	—
Deskriptiv geometri	—	—	7—9 e. m.	—	—	—	—
Fackritning för snickare ..	7—9 e. m.	—	—	7—9 e. m.	—	—	—
Form- o. kompositionslära II	9—10 f. m.	—	—	—	—	—	—
” ” III	—	—	—	—	10—11 f. m.	—	—
Fysik	—	—	—	—	—	—	9—11 f. m.

Geometri	—	—	—	—	—	7—9 e. m.	—
Kompositionsritning	10—12 f. m.	10—12 f. m.	10—12 f. m.	10—12 f. m.	—	—	—
Konsthistoria	5—6 e. m.	—	—	5—6 e. m.	—	—	—
Konstsmide	—	—	5—9 e. m.	5—9 e. m.	—	—	—
Krukmakeri	6—9 e. m.	12—3 e. m.	6—9 e. m.	12—3 e. m.	—	6—9 e. m.	—
Maskinritning	7—9 e. m.	—	—	7—9 e. m.	—	—	—
Metalldrifning	—	—	—	—	{ 10—1 e. m. 5—8 e. m. }	10—12 f. m.	—
Modellering	—	7—9 e. m.	7—9 e. m.	—	7—9 e. m.	7—9 e. m.	—
Möbelkomposition	1—3 e. m.	1—3 e. m.	5—7 e. m.	1—3 e. m.	5—7 e. m.	—	—
Perspektivlära	—	—	5—7 e. m.	—	—	—	—
Porlins- o. blomstermålning	—	12—2 e. m.	12—2 e. m.	—	12—2 e. m.	12—2 e. m.	—
Rättskrifning	—	—	—	—	—	5—7 e. m.	—
Skönskrifning och textning	—	—	7—9 e. m.	—	—	7—9 e. m.	—
Stensulptur	5—7 e. m.	—	—	5—7 e. m.	—	—	—
Stillära I	—	9—10 f. m.	—	9—10 f. m.	—	—	—
” II	—	—	9—10 f. m.	—	9—10 f. m.	—	—
Träskulptur	12—2 e. m.	12—2 e. m.	{ 7—9 e. m. 12—2 e. m. }	12—2 e. m.	12—2 e. m.	{ 7—9 e. m. 12—2 e. m. }	—
Xylografi	—	7—9 e. m.	—	—	7—9 e. m.	—	—
Yrkes- och ornamentmålning	—	7—9 e. m.	—	—	7—9 e. m.	—	—

7

Efter genomgången kurs i den högre konstindustriela afdelningen utdelas afgangsbetyg åt Gösta Adolf Eklund, Antti Albert Honkanen, Svante Ferdinand Koponen, Lauri Leppänen, Johannes Malin, Oskar Edvard Niemi, Hugo Emanuel Sjöblom, Anna Liisa Stenbäck och Aino Johanna Zitting. Till tredje årskursen uppflyttas: Rosalie Alver, Martha Burmeister, Gustaf Franzén, Armas Kestilä, Urho Lamminheimo, Yrjö Lehtiö, Karin Lindeberg, Regina Nyberg, Mauno Paananen, Irma Paasonen, Elsa Pettersson, Ester Pilack, Emil Rekola, Märtha Roos, Verna Sargren, Veli Snellman, Anders Torpell, Katri Vihervaara och Mikko Virkkunen. Till andra årskursen uppflyttas: Taimi Einiö, Gunnar Forsström, Irma Gräbner, Elinor Grönvall, Erkki Hakala, Teresia Hellen, Teodor Kaislaranta, Armas Karttunen, Aarne Lehto, Bertel Lindholm, Lauri Mattila, Kaarlo Pimiä, Greta Strandberg, Eino Tanner, Saima Uski, Kyllikki Vartiovaara, Erika von Wetter-Rosenthal, Thea von Wetter-Rosenthal och Hanna Vuorela.

I kursen för metallarbetare utdelas afgangsbetyg åt Väinö Severi Aho, Yrjö Harald Andersin, Karl Alfred Ebb, Adolf Alexander Forsman, Aukusti Hallila, Karl Emil Heikkinen, Karl Georg Johansson, Juho Junno, Väinö Valdemar Lehto, Johannes Liljeqvist, Vilho Emil Minkkinen, Felix Arvid Vilhelm Moberg, Hugo Ilmari Paananen, Johan Artur Ripatti, Paavo Johannes Santasalo, Johan Viljo Sillfors, Uno Arthur August Särkipato, Sven Edvin Tallqvist och Lauri Johan Toivonen. Till tredje årskursen uppflyttas: Vilhelm Achrén, Axel Ahlberg, John Backa, Hannes Boman, Vilho Davidsson, Gustaf Hellsten, Iivar Kari, Emil Kekkonen, Sulo Kontio, Väinö Kuusijärvi, Kaarle Laaksonen, Aarne Lahti, Yrjö Lehtonen, Oiva Leino, Väinö Lumme, Johan Långholm, Tapio Manninen, Vilho Metiäinen, Vilho Mod, Sulo Murtomaa, Albert Myllykangas, Juho Päivärinta, Otto Ronkainen, Lauri Ruotsalainen, Olavi Salmi, Eero Salo, Gunnar Semenius, Toivo Sohlman, Lauri Sundberg, Toivo Tikka, Arthur Valén, Eino Valtonen, Runar Venman, Uno Vikström, Aarne Vitikainen och Ilmari Väisänen. Till andra årskursen uppflyttas: Edvard Blomqvist, Edmund Fredriksson, Adolf Gustafsson, Väinö Hallila, Vilho Heiskari, Onni Heldan,

Toivo Kannas, Lauri Kari, Jaakko Karjalainen, Einar Karonen, Yrjö Karvonen, Villiam Koivistoinen, Nestor Koivu, Mikko Laaksonen, Lauri Lehtinen, Aarne Lehtonen, Lauri Leponiemi, Hjalmar Lindblad, Lauri Lindholm, Rudolf Lindholm, August Lindström, Lennart Lydman, Otto Långström, Arvid Mattsson, Johannes Mattsson, Valfrid Mattsson, Albin Mäkelä, Toivo Nilsson, Kalle Nurminen, Knut Nyberg, Oskar Olenius, Hannes Parkkonen, Väinö Peltonen, Jaakko Peura, Leonard Rautelin, August Relander, Kalle Saastamoinen, Väinö Salomaa, Arthur Snellman, Evert Stenroos, Raoul Streng, Vilho Streng, Niilo Suikkanen, Johan Sunn, Yrjö Tamminen, Juho Tuominen, Mikko Vainio, Karl Vesterlund, Valdemar Vikberg, Ilmari Virtanen och Vihtori Virtanen.

Af räntemedel ur Konstflitsföreningens fonder utgifves såsom resestipendium 1,000 mark åt målaren Oskar Niemi samt 100 mark åt Johannes Malin, 75 mark åt Gustaf Franzén och 50 mark åt Gunnar Forsström.

Dessutom utdelas följande premier 40 mark åt Antti Honkanen, Gustaf Nyholm och Edvin Turunen, 20 mark åt Severi Aho, Yrjö Andersin, Alfred Ebb, Adolf Forsman, Erkki Hakala, Aukusti Hallila, Emil Heikkinen, Emil Herttuainen, Oskari Hirvikallio, Gösta Holopainen, Ville Hänninen, Yrjö Ikonen, Georg Johansson, Juho Junno, Karl Karlsson, Lauri Keinänen, Armas Kestilä, Aarne Lehto, Väinö Lehto, Kalle Leinonen, Johannes Liljeqvist, Bertel Lindholm, Bertil Liukko, Johan Lundberg, Ture Malmberg, Vilho Minkkinen, Felix Moberg, Kalle Mäkinen, Johan Nyholm, Hugo Paananen, Mauno Paananen, Artur Ripatti, Otto Ristimäki, Paavo Santasalo, Johan Sillfors, Uno Särkipato, Sven Tallqvist, Lauri Toivonen, Anders Torpell och Linda Vanhatalo samt 10 mark åt Nestor Arvelin, John Backa, Valfrid Björklund, Niilo Eklund, Einar Elomaa, Karl Granstedt, Adolf Gustafsson, Frans Gustafsson, Aukusti Hallila, Toivo Hokkanen, Taito Kallio, Aarne Karttunen, Sulo Kontio, Ida Lehti, Yrjö Lehtonen, Otto Lindström, Otto Långström, Yrjö Matikkala, Bruno Mouton, Hilja Murto, Karin Nikkanen, Aina Nyman, Oskar Olenius, Juho Pentikäinen, Siiri Renholm, Väinö Sahlberg, Mikael Saikin, Antti Salmenlinna, Gunnar Semenius,

Regina Stenberg, Rafael Strömsholm, Alfred Strömsten, Lempi Sydänmaa, Juho Tuominen, Uuno Valtanen, Runar Venman, Uno Vikström och Lauri Ylönen.

Helsingfors den 17 maj 1914.

Ernst Nordström.